

Zorgzame
Buurten

Zorgzame buurten in Leuven

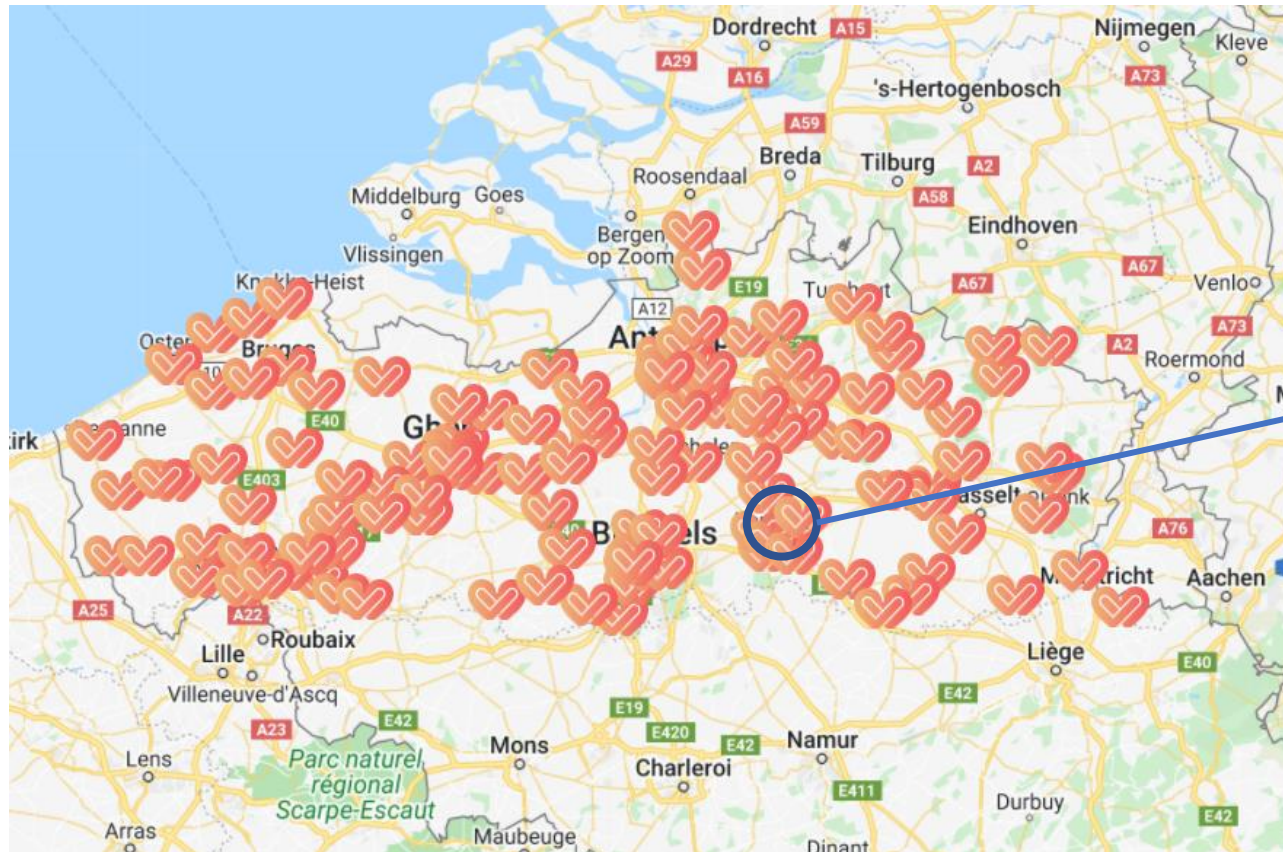
Van ontmoeting naar zorgzaamheid

18 mei 2022

134 Zorgzame buurten in Vlaanderen > 3 projecten in Leuven

- ✓ **SiVaRi** (buurt St Maartensdal, Vaartkom en Ridderbuurt)
- ✓ **Heverlee** centrum
- ✓ Kop van **Kessel Lo**

Projectfase van Zorgzame Buurten

▶ 2-jarig project

→ Experimenteerruimte

▶ Ondersteuning

→ Consortium: vormingen

→ Coaches: begeleiding (Leuven: Ingrid – Heverlee en Kessel-Lo: Birgit)

→ Teams omgeving: uitwisseling over projecten heen

▶ Onderzoek

→ Actie onderzoek in 2 Leuvense projecten (Elke Plovie)

→ Breed onderzoek in 134 projecten (team Leen Heylen, VONK3 en UA, Thomas More)

▶ Zorgzaam Leuven

→ Pilootprojecten buurtgerichte zorg in 2017

→ Kernteam, partneroverleg, trekkersoverleg, ondersteunend aanbod, onderzoek, lokale ankerpunten

Basisprincipes van Zorgzame Buurten

- ▶ **Participatie van de buurt en inclusie**
  - Bottom-up
  - Ontmoeting & het “kleine helpen”
- ▶ **Verbinden van formele en informele zorg**
  - Vroegdetectie & preventie
  - Toeleiding
  - Elkaar versterken ipv te overlappen
- ▶ **Geïntegreerde zorg**
  - Samenwerking welzijn, zorg én andere beleidsdomeinen
  - Gezondheidsbevordering
- ▶ **Mens en levenskwaliteit staan centraal**

Zorgzame
Buurten

3 Leuvense projecten: waarom?

Toelichting van de 3 Leuvense projecten

- ▶ Aanleiding tot het projectvoorstel
- ▶ Vanuit welk kader vertrekken we?
- ▶ Eerstvolgende concrete stappen
- ▶ Uitdagingen

Zorgzame
Buurten

Heverlee
centrum

SiVaRi

Kop Kessel-Lo

Zorgzame
Buurten

Zorgzaam Heverlee Centrum

'Het kleine helpen kan niet zonder ontmoeten'

Aanleiding tot het projectvoorstel

- ▶ Sinds voorjaar 2018 samenwerking met SAAMO Vlaams-Brabant (scholengroep Leuven zuid, ocmw Leuven, caw oost-Brabant, vclb, stad Leuven, Huis van het Kind, OHL, buurtcomité, wijkmanager, wzc Annuntiaten Heverlee)
- ▶ Terreinverkenning bij scholen rond moeilijkheden die maatschappelijk kwetsbare gezinnen uit de buurt ervaren:
  - financiële armoede
  - sociale isolatie
  - drempels naar hulp- en dienstverlening
- ▶ Vragen waar niet één organisatie het antwoord op kan bieden
- ▶ Project Unelma: voor ouders met vragen

Zorgzame
Buurten

Heverlee
centrum

**Samen krachten bundelen om ook werkelijk een
verschil te maken voor en samen met de buurt!**

Buurtanalyse

- ▶ **Afbakening van de buurt: vier buurten kenmerken Heverlee**
- ▶ **Populatie met hoge maatschappelijke kwetsbaarheid: veel alleenwonenden en éénoudergezinnen, hoge graad van werkloosheid, veel indicatorleerlingen aanwezig in onderwijs**
- ▶ **Een groot deel van de inwoners is niet van Belgische afkomst**
- ▶ **Weinig open ruimte aanwezig in Heverlee én weinig vrijetijdsactiviteiten**
- ▶ **Weinig plekken voor ontmoeting**

Waar wensen we op in te zetten?

- (1) Versterken van de buurtcohesie en solidariteit
- (2) Kansen van kwetsbare kinderen en gezinnen verhogen door proactieve rechtenverkenning en door onderbescherming tegen te gaan.

Zorgzame
Buurten

Heverlee
centrum

Hoe wensen we dit te realiseren?

STAP 1:

Oprichten van vier strategisch gelegen ontmoetingspunten waar wat te beleven valt met als doel een netwerk te laten groeien van buurtbewoners en zorgpartners

1. PVT Salvenbos: ontwikkeling van volkstuinen
2. Ontmoetingspunt aan het oude gemeentehuis
3. LDC Ruelenspark zet Riksja in om verbinding tussen ontmoetingsplekken te helpen faciliteren
4. Campus Heilig-Hart Instituut:
  - 4.1 't Wit Konijntje: buurtbanken en buurtmoestuin
  - 4.2 wzc Annuntiaten Heverlee: sociale kruidenier

-> het fijne aan de projectoproep is dat we nu deze initiatieven waar we elk afzonderlijk al mee bezig waren met elkaar kunnen verbinden ten behoeve van de buurt

Zorgzame
Buurten

Heverlee
centrum

Zorgzame Buurten *presenteert*

Zorgzame
Buurten

Heverlee
centrum

Opstart Sociokoop
Solidaire mobiele kruidenier
Dinsdag 14 juni 2022
13.00-16.00

Ontmoetingsruimte WZC Annuntiaten Heverlee

zorgzamebuurten.be

SAAMO

WZC Annuntiaten Heverlee

Zorgzame
Buurten

FONDATION
Carrefour

Hoe wensen we dit te realiseren?

STAP 2:

- Detectie van noden via een participatief traject
- Actieve buddywerking: vrijwilligers van buurtcomité Heverlee Kern verbinden met buurtbewoners om het kleine helpen mogelijk te maken

Zorgzame
Buurten

Heverlee
centrum

Vier groepen van stakeholders:

1. **Stakeholders die je wil informeren:** brede netwerk van Zorgzaam Leuven
2. **Stakeholders die je wil consulteren:** Zorgraad Leuven, stuurgroep Zorgzaam Leuven, Lokaal Overleg Basiswerkingen Leuven, de GZZ netwerken, mobiele teams GGZ, partneroverleg ZZB, sociale huisvestingsmaatschappij, CAW, OCMW, netwerk partners Huis van het Kind Leuven
3. **Stakeholders met wie je wil co-creëren:** Stad Leuven, Huis van Het Kind, Home Start Domo, Riso Vlaams-Brabant vzw, Ankerpunt vzw, Heilig Hart-Instituut, Don Bosco school Sint-Lambertus, ELZ Leuven
4. **Stakeholders die mee beslissen:** Buurtcomité Heverlee Kern, PVT Salvenbos, LDC Ruelenspark, 't Wit Konijntje, WZC Annuntiaten Heverlee en het buurtteam Heverlee zorgzaam Leuven

- Projectmiddelen voor een 0,5 vte projectmedewerker gedurende 2 jaar
- Coach aangesteld door KBS voor ondersteuning
- UCLL
- Aanbod vanuit Stad Leuven

Zorgzame
Buurten

Heverlee
centrum

Uitdagingen

Zorgzame
Buurten

Heverlee
centrum

- ▶ **Volledig nieuw**
  - Ook volledig nieuw gezicht voor de buurt
- ▶ **Hoe iedereen bereiken vb, niet op social media**
  - Afstanden overbruggen
- ▶ **Vrijwilligerspoelen**
  - Die het willen doen zijn al volgeboekt
  - Zekere weerhoudendheid bij aanwerving
- ▶ **ZZB concretiseren**
  - Zo meer sensibilisering bij buurt

Zorgzame
Buurten

SiVaRi

Wie zijn wij?

Zorgzame
Buurten

SiVaRi

CLAUDIA

BC St Maartensdal

KIM

Ruimtevaart

SOFIE

't Lampeke

SYLVIA

WGC De Ridderbuurt

BUURTEXPERTISE zichtbaar maken en versterken

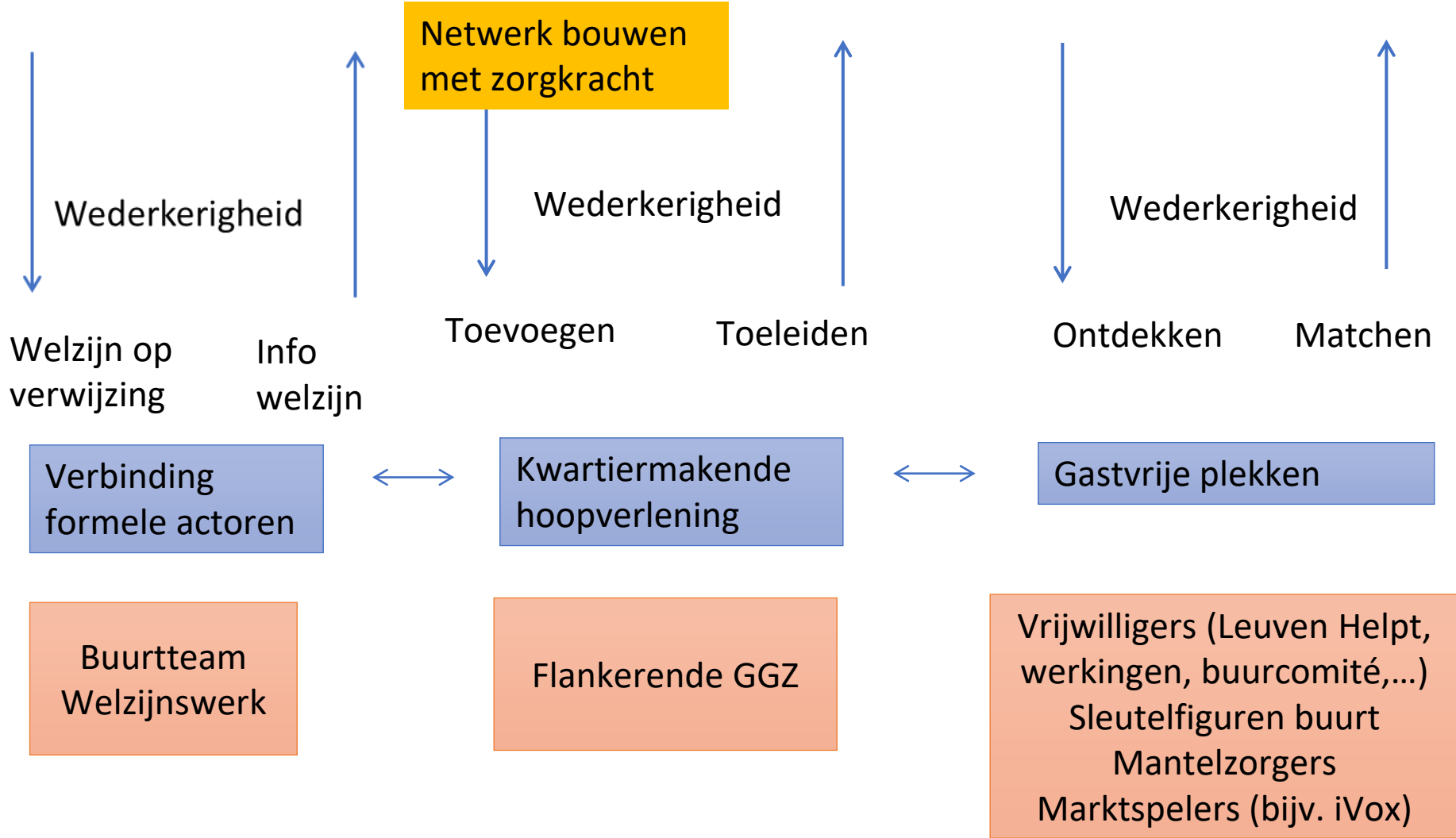

SiVaRi

Formeel luik

Individueel luik

Buurtluik

Uitdagingen **formeel luik**

- ▶ **Includeren van patiënten?**
- ▶ **Profiel van patiënten?**
  - Buurtbewoners met psychische kwetsbaarheid
  - Geen/beperkt netwerk, eenzaamheid en isolatie
- ▶ **Waar zit de GGZ in het buurtteam? Mobiel Team anders georganiseerd dan Buurtteam**
- ▶ **Belangrijke stappen:**
  - Elkaar kennen
  - Elkaar vertrouwen

Uitdagingen **informeel luik** - individueel

- ▶ Flankerende GGZ als partner om dit mee te realiseren
- ▶ **Uitdaging: overvraagd worden op individueel niveau – oplossingen zoeken op individueel niveau**
- ▶ **Mogelijke interventies**
  - Gezondheidsmap buurtteam
  - Casusbespreking?
  - Patiënt in beeld

Uitdagingen **informeel luik - buurt**

- **Zichtbaar maken van reeds bestaande dynamieken in de buurt**
  - Vrijwilligers Leuven Helpt
  - Vrijwilligers bestaande werkingen
  - Buurtbewoners actief in verenigingen, buurtcomités, cultuur, ...
  - Sleutelfiguren in de buurt
- **De GGZ creëert vandaag geen gastvrije plekken in de buurt.**
- **Diversiteit aan interventies mogelijk (o.a. buurtbanken, schaakborden, Kom op voor je wijk, Dag van de burens, ...)**

Zorgzame
Buurten

Kop van Kessel-Lo

Aanleiding tot de projectaanvraag

- ▶ Kop van Kessel-Lo:
  - Er zijn veel zorg- en welzijnsactoren actief, maar die vinden elkaar niet zo vlot.
  - Diverse buurtdynamieken in de buurt, maar ook hier niet altijd veel verbinding.
  - Overwegend jonge, beweeglijke buurt met uitdagingen.
  - Een aantal concrete initiatieven (rookstop, chronische zorgvragen...) en samenwerkingen (buurtteam, gezondheidspromotie), waarop kan gebouwd worden.
  - Elke partner heeft een eigen motivatie om buurtgericht te werken.

Open partnerschap

- ▶ **Huidige buurtpartners: Buurtteam, LDC Ter Vlierbeke, Buurtcentrum Casablanca, mutualiteiten, WGC de Central**
- ▶ **Andere partners kunnen aansluiten, al dan niet afhankelijk van themakeuze**
- ▶ **Bovenlokale partners: Zorgzaam Leuven, Stad Leuven...**

MIJN POSITIEVE GEZONDHEID

- Zorgen voor jezelf
- Je grenzen kennen
- Kennis van gezondheid
- Omgaan met tijd
- Omgaan met geld
- Kunnen werken
- Hulp kunnen vragen

DAGELIJKS
FUNCTIONEREN

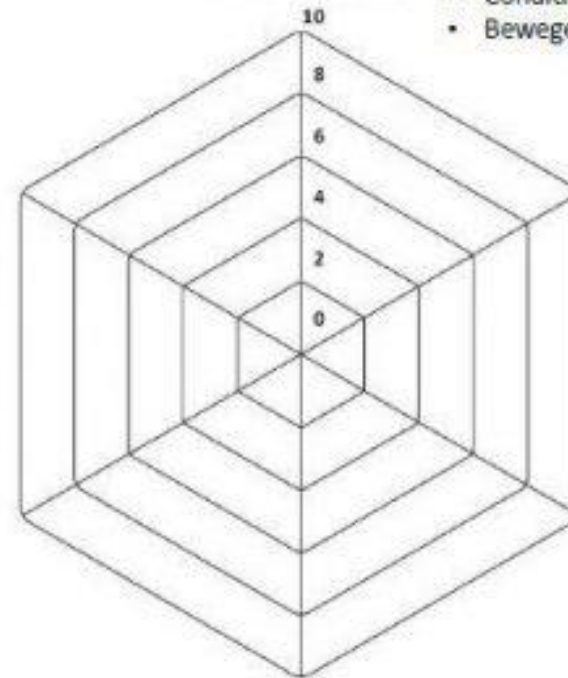
MEEDOEN

- Sociale contacten
- Serieus genomen worden
- Samen leuke dingen doen
- Steun van anderen
- Erbij horen
- Zinnige dingen doen
- Interesse in de maatschappij

LICHAAMSFUNCTIES

- Je gezond voelen
- Fitheid
- Klachten en pijn
- Slapen
- Eten
- Conditie
- Bewegen

MENTAAL
WELBEVINDEN

- Onthouden
- Concentreren
- Communiceren
- Vrolijk zijn
- Jezelf accepteren
- Omgaan met verandering
- Gevoel van controle

ZINGEVING

- Zinvol leven
- Levenslust
- Idealen willen bereiken
- Vertrouwen hebben
- Accepteren
- Dankbaarheid
- Blijven leren

KWALITEIT VAN LEVEN

- Genieten
- Gelukkig zijn
- Lekker in je vel zitten
- Balans
- Je veilig voelen
- Hoe je woont

Eerstvolgende stappen

- ▶ **Vanuit kwantitatieve buurtanalyse:**
  - Per strategische sector (Achter de Centrale Werkplaatsen, Centrale Werkplaatsen, Don Bosco, Rerum Novarum, Sportstadion, Blauwput, Heuvelhof) focusdoelgroep bepalen.
- ▶ **Per focusdoelgroep bepalen hoe we hen gaan bevragen rond het thema ‘gezonde levensstijl’ (kwalitatieve buurtanalyse).**
- ▶ **Bevraging uitvoeren ifv het vastleggen van een aantal inhoudelijke thema’s waarrond we zullen werken.**
- ▶ **Opstarten van een ‘buurtpanel’.**
- ▶ **Organiseren van een ontmoetingsavond voor zorg- en welzijnsorganisaties in de buurt: elkaar leren kennen, samenwerking in beeld brengen en versterken, ‘gaten’ in het aanbod detecteren**

Uitdagingen

- ▶ Omgaan met de grote diversiteit tussen de strategische sectoren (bv. VT Don Bosco vs Rerum Novarum).
- ▶ Verbinding creëren in deze diversiteit.
- ▶ Verdringing van de meest kwetsbare groepen vermijden.
- ▶ Krachten in de buurt inzetten.
- ▶ Gezond leven verbinden met levensstijl én leefomgeving.
- ▶ Participatie van de buurt verankeren in het project.
- ▶ Samenwerking tussen de (talrijke) zorg- en welzijnsorganisaties bevorderen, initiatieven verbinden, ook bovenlokaal.
- ▶ Eigenaarschap over dit veellagige project behouden, te veel structuren vermijden.

Contactgegevens

- ▶ **Heverlee Centrum**
→ anne.collin@wzc.annuntiaten.be
- ▶ **SiVaRi**
→ Kim.deruimtevaart@gmail.com
- ▶ **Kop van Kessel-Lo**
→ jo.jespers@wgcdecentral.be

Zorgzame
Buurten

Heverlee
centrum

SiVaRi

Kop Kessel-Lo